

Předali jsme další osvědčení účastníka odboje proti komunismu

24.9.2026 - PETRA JUNGWIRTHOVÁ | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

V Paláci Archa předal v úterý 22. září Ladislav Kudrna, ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů, osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu Michalu Jůzovi. Slavnostní akt připomněl konkrétní lidský osud člověka, který se v době komunistické diktatury postavil proti režimu.

Osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu vydává Ministerstvo obrany na základě zákona č. 262/2011 Sb. Jeho smyslem je vyjádřit úctu a vděčnost lidem, kteří v období komunistické totalitní moci aktivně bránili hodnoty svobody a demokracie, často za cenu ohrožení vlastní svobody, majetku nebo života. Nejde přitom o ocenění pouhé nespokojenosti s režimem, ale o jednání, které splňuje zákonem stanovené podmínky.

Ústav pro studium totalitních režimů se dlouhodobě zabývá dějinami protikomunistického odboje a odporu. Jeho badatelská činnost zahrnuje mimo jiné konkrétní životní osudy lidí, kteří se proti komunistickému režimu postavili. Právě zasazení jednotlivých osudů do historického kontextu umožňuje lépe porozumět podobám odporu proti komunistické diktatuře i rizikům, která s sebou taková činnost nesla. *„Za každým osvědčením stojí konkrétní člověk a konkrétní životní rozhodnutí. Třetí odboj není jen kapitolou v učebnici dějepisu. Jsou to lidé, kteří se v určité chvíli rozhodli, že se nesmíří s tím, co jim komunistický režim vnucoval. Často přitom nemohli vědět, jaké následky jejich rozhodnutí bude mít pro ně samotné nebo pro jejich blízké. Právě proto má smysl jejich osudy připomínat a vracet je do naší společné paměti. Osvědčení není jen formálním dokumentem. Je vyjádřením úcty k postoji, který měl v době nesvobody svou cenu,“* uvedl ředitel ÚSTR **Ladislav Kudrna**.

„Osvědčení není jen formálním dokumentem. Je vyjádřením úcty k postoji, který měl v době nesvobody svou cenu.“

Podle prvního náměstka ředitele ÚSTR **Kamila Nedvědického** je důležité vnímat třetí odboj nejen jako historický pojem, ale především prostřednictvím konkrétních lidí a jejich jednání. *„Když dnes mluvíme o protikomunistickém odboji a odporu, nesmíme zapomínat, že pro lidi, kteří se do něj zapojili, nešlo o historickou kategorii. Byla to jejich přítomnost, jejich každodenní život a jejich rozhodování. Často čelili prostředí, v němž stát disponoval rozsáhlým represivním aparátem a kde otevřený nesouhlas mohl znamenat velmi vážné osobní následky. Proto je důležité jednotlivé osudy dokumentovat, ověřovat v pramenech a připomínat je veřejnosti. I dnešní předání osvědčení je příležitostí říci, že na tyto lidi nezapomínáme,“* dodal **Kamil Nedvědický**, 1. náměstek ředitele Ústavu pro studium totalitních režimů.

Proces vydávání osvědčení je založen na posuzování konkrétní činnosti žadatele. Ministerstvo obrany při správním řízení využívá také odborná stanoviska archivních a historických institucí, mezi nimiž je i Ústav pro studium totalitních režimů. Zákon přitom vymezuje odboj a odpor proti komunismu jako jednání vedené s cílem odstranit, výrazně oslabit, narušit nebo jinak poškodit komunistickou totalitní

moc a obnovit svobodu a demokracii.

Ústav pro studium totalitních režimů se tématu protikomunistického odboje věnuje dlouhodobě. Vedle odborného výzkumu vytváří také projekty, které jednotlivé osudy zpřístupňují širší veřejnosti. Cílem je připomínat nejen známé osobnosti, ale také lidi, jejichž jména zůstávala dlouho mimo veřejnou pozornost. Předání osvědčení Michalu Jůzovi v Paláci Archa tak není pouze připomínkou minulosti. Je také připomínkou toho, že svoboda a demokracie nejsou samozřejmostí a že jejich hodnotu lze nejlépe pochopit i prostřednictvím lidí, kteří byli ochotni je v době diktatury hájit.

<https://www.ustrcr.cz/michal-juza-prevzal-v-ustr-osvedceni-ucastnika-odboje-a-odporu-proti-komunismu>